

Mikä on kissan herpesviruksen aiheuttama ylähengitysteiden infektio?

- Aiheuttajana on kissan herpesvirus (FHV), jota esiintyy maailmanlaajuisesti myös luonnonvaraisilla kissaeläimillä.
- FHV esiintyy usein yhdessä kissan kalikiviruksen ja bakteerien kanssa.
- FHV jää latentiksi toipumisen jälkeen, ja useimmat kissat jäävät elinikäisiksi viruksen kantajiksi.
- Stressi tai immunosuppressiivinen kortikosteroidihoito saattaa johtaa sen uudelleenaktivoitumiseen ja viruksen erittämiseen.

Tartunta

- Sairastuneet kissat erittävät herpesvirusta suun, sierainten ja sidekalvon eritteissä. Eritys saattaa jatkua 3 viikon ajan.
- Tartunta vaatii suoran kontaktin erittävään kissaan.
- Infektio on yleinen kissalaumoissa, kuten kissahoitoloissa ja jalostuskissaloissa, löytöeläintiloissa ja talouksissa, joissa on useita kissoja.
- Kissanpennut saattavat saada subkliinisen tartunnan latentisti infektoituneelta emolta.

Kliiniset oireet

- Akuutti riniitti ja konjunktiviitti, joihin yleensä liittyy kuume, depressio ja anoreksia ovat erityisen vakavia pikkupennuilla. Kuolemaan johtavaa pneumoniaa saattaa esiintyä.
- Ulseratiivinen herpeskeratiitti.
- Oireet helpottavat yleensä 1–2 viikossa.

Diagnostiikka

- Näytteet ovat sidekalvon, sarveiskalvon tai nielun sivelynäytteitä, sarveiskalvon raapenäytteitä tai biopsioita.
- Näytteitä ei tule ottaa kissoilta, jotka on äskettäin rokotettu elävällä, heikennetyllä rokotteella.
- Positiivinen PCR tulos on tulkittava varauksella, sillä se saattaa aiheutua alhaisesta viruserityksestä tai latentista infektiosta.
- Viruseristys on vähemmän herkkä testimenetelmä kuin PCR, mutta osoittaa elävän viruksen. Sidekalvonäytteet on otettava ennen fluoresiini- tai Rose Bengal -värjäystä.
- Serologiset testaukset eivät ole suositeltavia.

Sairauden hoito

- Tukihoito (myös nestehoito) sekä hyvä yleishoito ovat oleellisia.
- Anorektisille kissoille on syötettävä pehmenettyä, helposti sulavaa ja jopa lämmitettyä ruokaa.
- Mukolyttiset lääkkeet (kuten bromheksiini) tai fysiologisella suolaliuoksella sumuttaminen saattavat tuoda helpotusta.
- Laajakirjoinen antibioottilääkitys on annettava sekundaari-infektioiden ehkäisemiseksi.
- Paikallisia antiviraaleja voidaan käyttää akuutin FHV silmätautiin hoitoon.
- Löytöeläintiloissa uudet kissat on eristettävä 2 viikon ajaksi.
- Jalostuskissaloissa naaraiden on synnyttävä eristyksissä eivätkä pennut saa olla kosketuksissa muihin kissoihin ennen rokottamista.
- Oireettomat FIV- tai FeLV-infektoituneet kissat voidaan rokottaa tuloksetta.
- FHV on suhteellisen labiili ja herkkä useimmille desinfiointiaineille, antisepteille ja pesuaineille.

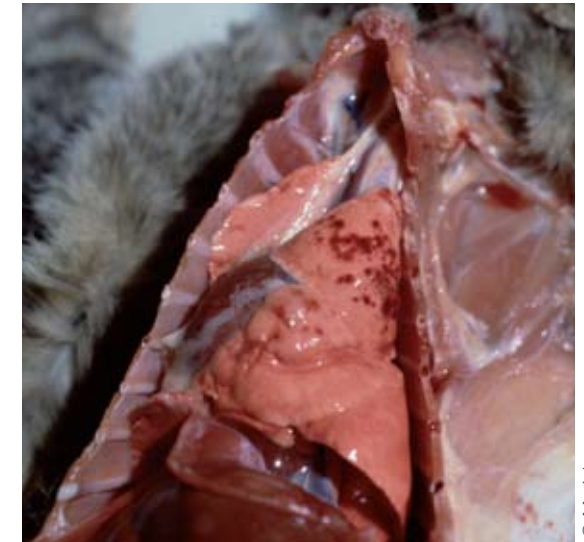
Rokotussuositukset

- Kaikki terveet kissat on rokotettava herpesvirusta vastaan (perusrokotus).
- Kahta rokotusta 9 ja 12 viikon iässä suositellaan, ensimmäinen tehoste annetaan vuoden kuluttua.
- Aikuiset kissat, joilla on tuntematon tai epävarma rokotushistoria, on myös rokotettava kaksi kertaa 2–4 viikon välein.
- Tehoste on annettava vuosittain.
- Kissoilla, joilla on alhainen riski (kuten sisäkissat), kolmen vuoden rokotusväli on riittävä.
- Jos tehosterokotusta ei ole annettu ajallaan, kertarokotus riittää.
- Kissat, jotka ovat toipuneet FHV:een liittyvästä sairaudesta, eivät yleensä saa elinikäistä suojaa, ja ne on myös rokotettava.

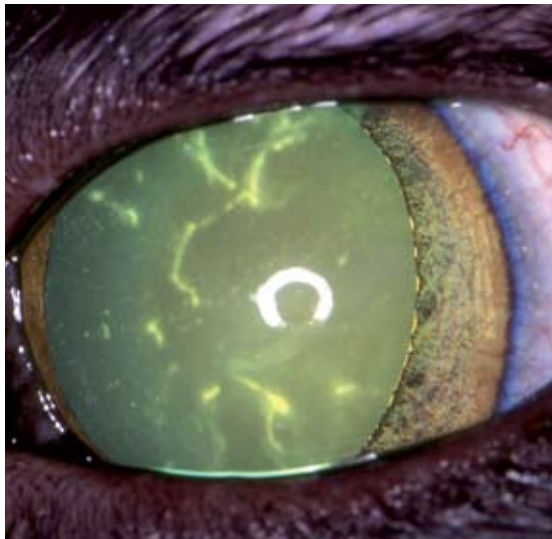
© Merial

■ **Akuutti konjunktiviitti ja keratiitti**

© Merial

■ **Hemorraginen pneumonia**

Kuva Eric Déan

■ **Ulseratiivinen herpeskeratiitti**

Kuva Albert Lloret

■ **Akuutti riniitti ja keratokonjunktiviitti**

Kuva Julia Beatty

■ **Akuutti konjunktiviitti**